

СЯЛЯНСКАЯ

НИВА

Няхай живе Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ПОЛАЦКАЯ 4. (WILNO, POŁOCKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 га-
дзіны апрача свята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ

Канфіскаты „Сялянскае Нівы“

1. На загаду Камісара Ураду на м. Вільню канфіскаваны № 7 (58) „Сялянскае Нівы“ ад 22 студня с. г. за перадавіцу „Рэпрэсіі“, за артыкул „Беларускі Сялянскі Саюз Моладзі“ і за адозву Беларускага Пасольскага Клубу: „Грамадзяне Беларусы“!

Канфіската „Сялянскае Нівы“ зроблена на аснове 129, 154 і 263 ст. К. К.

2. На загаду Камісара Ураду на м. Вільню сканфіскаваны № 8 (59) „Сялянскае Нівы“ ад 23 студня с. г. за перадавіцу: „Ізбіеніе младенцев“, за незалежніцкія лезунгі і за весткі аб арыштах беларускіх паслоў.

ГОРА ЧАС.

Ужо выжэй паданія радкі гавораць многа аб чым. Нас б'юць і плакаць не даюць. Дзеве канфіскаты „Сялянскае Нівы“ нам вельмі цяжка перажыць, але яшчэ цяжэй перажыць тых факты, аб якіх пісалася ў апошніх нашых канфіскаваных газэтах.

Усе польскія газеты колькі хацелі, толькі і пісалі ў сувязі з апошнімі арыштамі, але затое нам, Беларусам, ня можна пісаць аб гэтым. Ужо тое, што нам Беларусам польская ўлада забараняець пісаць у справе арыштаў Беларусаў, гавора многа аб чым.

У кожнай цывілізаванай дзяржаве ўсім абвінавачаным ня толькі дазваляюць бараніцца, але ўлады яшчэ вызначаюць абаронцаў; у даным выпадку маем адваротнае зьявішча.

Голас незалежнае беларускае думкі („Сял. Нівы“), голас беларускага парламэнцкага прадстаўніцтва (Беларускага Пасольскага Клубу) у сувязі з апошнімі падзеямі з беларускага жыцця пад Польшчай, быў польскімі ўладамі канфіскаваны.

Такім парадкам, ня маючы магчымасці выказаць свае пагляды на апошнія вельмі трывожныя і вельмі балючыя здарэнні ў сваёй беларускай прэсе, прымушаны абмяжавацца да сказу: *для нас, Беларусаў, настаў гора час!*

Увесь час змагаліся з горам, выкідалі яго, а яно варочалася то праз вакно, то праз комін, а цяпер лезе проста праз адчыненныя насцеж дзверы.

Хоць гэтае гора гуляе цяпер на самай сярэдзіне беларускай хаты, аднак не павінна яно пужаць нас, бо на ўсё ёсць свая пара.

Ведаем добра з гісторыі, што дагэтуль ня было на свеце такой сілы, якая-б трывала вечна. Усе старыя сілы паўпада-

Арышты у Заходняй Беларусі.

Злосныя выдумы.

У сувязі з арыштамі, якія распачаў польскі ўрад адносна „Грамады“ усе польскія газеты друкавалі шмат злосных, нязгодных з праўдай выдумаў. Найбольш у гэтым убываецца абшарніцкае „Слова“, якое пайшло ўжо далей на т за „Dzień. Wil.“, орган эндэкаў і дэфэнзвы.

Ужо ў першых вестках аб арыштах беларускіх паслоў і ліквідацыі „Грамады“ газеты падалі, што паліцыя а 3 гадзіне ўварвалася ў кватэру цэнтральнага сакрэтарыяту, дзе адбылася паседжаньне. Што гэта ёсць мана, дык відаць на т з тых самых польскіх газет. Бо якім парадкам магло быць а 3 гадзіне ўначы паседжаньне Цэнтр. Камітэту, калі ў гэтым самым часе галоўных павадыроў „Грамады“ ня было зусім у Сакрэтарыяце, бо п. Тарашкевіча арыштавалі ў Каленіі (пад Вільняй), п. Рак-Міхайлоўскага на вакзале, а Валошына ў прыватнай кватэры; пасла Мятлы зусім не было ў Вільні.

Другі прыклад гэта весткі аб Беларускім Банку. Польскія газеты надрукавалі, што ў Банку знайшлі на рахунку „Грамады“—500.000 зл. Цяпер выясьнілася, што гэта мана.

Трэці прыклад мана гэта тое, што пры арышце п. Тарашкевіча знайшлі пры ім вялікую суму далараў, чуць ня 10.000 і нейкія быццам кампрамітуючыя матэрыялы.

Калі газеты самі выдумалі гэтыя злосныя, нязгодныя з праўдай весткі, дык гэта выглядае, што польская прэса робіцца даносчыкам на Беларусаў.

З гэтага ўсяго бачым, на колькі зьяўляюцца праўдзівымі ўсе весткі друкаваныя ў польскіх газетах адносна быццам праступкаў „Грамады“.

Незаконная рэвізія.

У ноч, калі рабіліся арышты дзеляў „Грамады“, польская паліцыя зьявілася ў прыватную кватэру п. Тарашкевіча ў Вільні. Дзеля таго, што там нікога ня было дома а дзверы былі пазамыканы, паліцыя сама без гаспадароў кватэры выламала двоя дзвярэй і зрабіла ў кватэры пасла рэвізію. Паўне-ж рэвізія нічога ня выкрыла. Вось як у „вольнай дэмакратычнай“ Польшчы, шануюць незачэснасьць

пасла — ламаюць дзверы і без гаспадара самі паліцыянты робяць рэвізію!

Лік арыштаваных.

Лік арыштаваных у некаторых паведах значна павялічыўся. У наваградскім павеце арыштавана агулам 56 асобаў:

У Горадні і гарадзенскім павеце лік арыштаваных узрос да 34; У Беластоцкім павеце—22; у Сакольскім пав. да 12; у Ваўкавыскім пав. да 9. На абшары ваяводства Беластоцкага — 90 асобаў. З гэтага ліку на абшар паведаў: бельскага 20, Горадзенскага — 30.

У справе арышту паслоў.

17 г. студня каля гадзіны васьмай ўвечары маршалак Соіму Ратай прыслаў да міністра справядлівасці Мэйштовіча ліст гэтака зместу: Апіраючыся на пісьмо ад дня 15 г. м. і на інфармацыі п. Міністра так аб абставінах, паміж якіх наступіла адабраньне вольнасьці паслом Тарашкевічу, Валошыну і Рак-Міхайлоўскаму, так і аб дзейнасьці, з-за якой засталіся яны затрыманымі, не найшоў дагэтуль досіць падставаў дзеля жаданья звальнення іх і забраньня адказнасьці за напаступства звальнення.

Аднак даведаўшыся, што ў працягу ўчарайшага дня адабрана вольнасьць паслом Галавачу і Мятле—ня ведаю, як аб'ясніць гэта, ці ў сувязі са справай, з-за якой затрымана трох вышэй выказаных паслоў, ці таксама датычыцца гэта асобнай справы. Прашу аб спешным прысланьні мне высвятленьняў.

Асобна прашу аб выразнае высвятленьне, ці паслы Галавач і Мятла былі затрыманы на гарачай справе грамадзкага праступства, бо ня маючы магчымасці належнага і самадзейнага высочыванья справы ўва ўсіх падрабязнасьцях, мушу з неабходнасьці абірацца на асьвятленьне і інфармацыях п. Міністра.

Хачу толькі выткнуць, што калі-б адабраньне вольнасьці паслом Галавачу і Мятле стаяла ў сувязі са справай трох вышэйвыказаных паслоў, дык факт, што наступіла яно амальшто ў 24 гадзіны пазней пацягаваўбы сумлівасьць ці вычляецца прыпадак залаўленьня на гарачай рабоце.

(—) Ратай маршалак Соіму.

лі (прапалі), бо папрыходзілі новыя, шмат магутнейшыя, якія і заглушылі сілы даўнейшыя. Апошняя наймагутнейшая у палітычным жыцці сілай зьяўляецца нацыянальная сьведамасьць народу. Гэтая нацыянальная сьведамасьць сярод Беларускага Народу ўжо абудзілася і можам сьмела сказаць, што гэтая сіла пераможа нашае грамадзкае гора.

Беларускі Народ ужо на конгрэсе ў Менску ў 1917 годзе вуснамі больш за 2000 сваіх прадстаўнікоў заявіў усяму сьвету, што ён мусіць быць вольным і незалежным.

Хоць гэтыя яго імкненьні яшчэ ня здзейсьніліся, аднак ад гэнага 1917 году пачынаецца ў Беларускага Народу новая эпоха, эпоха сьведамай барацьбы з горам, барацьбы за свае ідэалы пад сваім сьцягам.

Па прыкладу іншых народаў і гістарычнага адраджэньня, Беларускі Народ таксама ў барацьбе за свае ідэалы можа паносіць афяры.

Можам з гонарам сказаць, што Беларускі Народ, ужо нясець гэтыя афяры; чым больш будзем мець афяраў, тым болей, знойдзецца герояў, каб не шкадаваць такіх афяр за сваю нацыянальную ідэю.

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належныя за газету грошы.

Выяснение министра Мэйштовича ў справе арыштавання паслоў.

У сувязі з арыштаваннем паслоў Мятлы і Галавача маршалак Ратай атрымаў рэвідацый 19 г. студня наступны ліст:

Маю гонар паведаміць п. маршалка, што паслы ў Сойм Пётра Мятла і Фэлікс Галавач былі затрыманы: першы ў Глыбокім, другі ў Валожыне на факце выканання праступнай дзейнасці, скірааанай проці бяспечнасці дзяржавы наведзенай пад дырэктывай дзейнікаў за грошы якія ішлі з-за граніцы. Задзержанне іх зроблена на прапазыцыю падпракуратора Апэляцыйнага суда ў Вільні ў сувязі з разпараджэннем і затрыманьнем паслоў Тарашкевіча, Валашына і Рак-Міхайлоўскага і было патрэбным дзеля абясшчоджання вынікаў праступства.

(—) Міністар Мэйштовіч.

Справа арыштавання паслоў перад Соймам.

Заступнік старшыні беларускага парламентарнага клубу сэн. Багдановіч даведаўся да маршалка Ратай і падняў у гутарцы з ім справу арыштавання паслоў беларускай Грамады.

Маршалак Ратай аб'ясніў, што міністар справядлівасці прадставіў яму доказы таго, што дзейнасць арыштавання паслоў пераходзіла мяжу звычайнай партыйнай работы і была кіраваная дзейнікамі, якія знаходзяцца за межамі дзяржавы.

Маршалак чуеда змушаным паставіць усю справу на разважанне Сойму, бо выткнутае з яго боку жаданне аб безадкладным звальненню арыштавання паслоў, абцяжыла-б яго вельмі паважнай адказнасцю, якой як маршалак Сойму ня хацеў-бы і ня мог-бы прыняць.

Чуткі з Сойму.

У сувязі з учыненай ліквідацыяй Грамады, а таксама з арыштамі паслоў, у соймавых колах дзержыцца пераконанне, што гэтая апошняя справа будзе паміж Соймам і ўрадам закончана шчасліва. Сойм баіцца выклікаць канфлікт (спрэчку) з ўрадам з-за беларускіх паслоў. Эндэкі і другія соймавыя клубы выказвалі напачатку ахвоту выступіць з ініцыятывай (з пачынам) каб была сабрана рэгулямінавая камісія, якая выказалася-б ў справе арышту паслоў без папярэдняй працэдурі выдання іх праз Сойм. Але гэтая думка не знайшла сабе шмат прыхільнікаў і дзеля гэтага можна дагадацца, што Сойм опозыцыі (супраціўнага выступлення) рабіць ня будзе. Нічога дзіўнага, бо ходзе тут аб беларускіх паслоў.

3 рэгулямінавай камісіі.

Павадыр соймавай рэгулямінавай камісіі пасол Попель склікаў на панядзелак 24 г. студня паседжанне. Камісія займецца справай арыштавання паслоў і падасьць пленум Сойму свае пагляды і прапазыцыі у гэтай справе.

Паседжанне Сойму.

Канцэлярня Сойму разаслала 19 г. студня паведамленне ўсім паслом, што пленарнае паседжанне Сойму зберэцца 25 г. месяца а 3 гадзіне на палудні. Парадак дня паседжання будзе пасланы паслом ва іх кватэры.

Вінавачаньне паслоў.

У суботу ў канцэлярню Сойму ўрад прыслаў прапазыцыю аб выданні паслоў: Тарашкевіча, Рак-Міхайлоўскага, Валашына, Мятлы і Галавача. Усіх паслоў вінавацяць па 102 і 110 ст. К. К. Гэтыя стацыі выглядаюць так:

Ст. 102: Вінныя ўдзелу ў сьпіску, завязаным для даканання праступку прадбачанага ў ст. 100 (пасяганьне на ўстаноўлены дарогай аснаўных законаў дзяржаўны лад Польшчы або на цэласць яе дзяржаўнай тэрыторыі) падлежаць кары цяжкага вастрогу да гадоў 8.

Ст. 110: Польшкі грамадзянін вінны дагляраваньня перад абвешчэннем вайны чужога ўраду, што да свае асобы ці што да іншых асоб супольнага дзеяння з яго ваеннымі операцыямі проці Польшчы, падляжыць кары цяжкага вастрогу ад гадоў 4 да гадоў 15.

Вышэй паданым беларускім паслам падпракурор Віленскага Апэляцыйнага Суду робіць гэтыя закіды:

У ліпені 1925 г. пас. Тарашкевіч атрымаў загад ад чужой дзяржавы арганізавання Грамады. З гэтай мэтай адбылася нарада ў Данцыгу, у якой бралі ўдзел прадстаўнікі чужой дзяржавы, комінтэрну і камуністычнай партыі. На канфэрэнцыі Тарашкевіч абязаўся да дывэрсійна-ўваружанай помачы, а нават да выклікання ўваружанага бунту.

Выконваючы гэты пас. Тарашкевіч прыступіў да арганізацыі „лчзек“ сярод народу Заходняй Беларусі (Kresów) а таксама і ў вайсковых аддзелах.

Існуюць паважныя пашпарты (прыметы), што арганізацыя заложаная пасламі Тарашкевічам, Валашынам, Рак-Міхайлоўскім і Мятлой займалася сыскам (шпёнствам) на карысць адной з сумежных дзяржаваў.

Гэтая арганізацыя для палітычных мэтай залажыла па загаду чужацкіх дзейнікаў банк, якога грашовая залежнасьць устаноўлена. Апрача таго паслу Тарашкевічу закідаецца, што выдаваў дакументы, якія на абшары чужой дзяржавы былі прызнаны на роўні з пашпартамі, што атрымаў ад прадстаўніка чужой дзяржавы на арганізацыйную работу 15 тысячаў далараў.

Пас. Валашын вінаваціцца ў тым, што кіраваў уваружанымі муштрамі ў гуртках падгатаўляючы аддзелы для выканання дывэрсійнага пляну.

Пас. Рак-Міхайлоўскі, што падбураў народ ў часе віленскіх дэманстранцыяў перад вастрогам на Лукішках.

Пас. Мятла, што арганізаваў баёўкі (шайкі) ў Дзісьненскім пав. і кіраваў дзейнасцю банку.

Пас. Галавачу, што арганізаваў дывэрсійныя банды на абшары Наваградскага ваяв. і некалькі разоў пераходзіў граніцы з мэтай перагавораў з чужацкімі дзейнікамі.

Вынікам гэтай дзейнасці былі напады і забойствы паліцыянтаў.

Вышэй паданя весткі зьяшчаем, не выказваючы сваіх паглядаў, з вядомых усім прычынаў.

Ніколі не зьніштажай сваей роднай газэты. Прачытаўшы дай яе суседу.

высипаюць з павозак. На часіну выдалася нам, што злева стаў чутны шум вёслаў. Сказаў-бы хто, што гэта плеск, прыемны, мерны, усё болей і болей выразны. Ах! што-ж гэта за музыка надзеі, як мы ўсе выцягнуліся з пытаннем да праствору! Мы затаілі аддых. І нічога ня ўбачылі. Жоўты абрус расцілаўся, паплямлены чорнымі ценямі, але ніякая з гэтых ценяў, вяршынь дрэў, рэшткаў сьцен, што абваліліся, не парушылася. Ад таго часу чакалі мы кожную сэкунду, што будзем пахлынены з распадам дому. Апошні быў ужо падрыты, ён не трымаўся болей чымся на адной грубейшай сьцяне, якая распаўшыся заваліла-бы яго ўвесь. Але тое, што мяне пужала найбольш, было пачуццё, што страх пад намі гнулася. Дом яшчэ быць можа дастой-бы ўсю ноч, але дахоўкі павываліліся паразіраванія і падюраўленьня калодкамі. Мы ўцяклі налева, на кроквы яшчэ мацнейшыя. Скора сталі гнуцца і яны. Ведама, маглі яны ўгнуцца, калі мы ўсе пяцера кучай стаялі на адным і тымсамым малым куску страхі. Праз некалькі мінут брат Пётра ткнуў машынальным гэстам у рот сваю люльку. Стаў круціць ён свае, старога салдата, вусы, бровы насупіў, ляўся няўнятым голасам. Гэты страх, што павялічываўся каля яго і ў параўнаньні з якім, яго адвага было нішто, пачынаў яго моцна нецярпліваць. Ён сплюнуў разы два-тры ў вачу са злой ненавісьцю. Потым, як мы ўсе далей апушчаліся, ён парашыўся і спусьціўся са страхі.

СЯЛЯНЕ!

Выпісывайце сваю газэту!

Усім добра вядома, як нам Сялянам-Беларусам цяжка цяпер жыццедца. Але ніхто да нас не прыходзе і ня прыдзе каб нам памагчы. Мы ўсе разам павінны шукаць дарогі, каб палепшыць сваю долю. Гэтая дарога ў нашым асьведамленьні, у нашай арганізаванасьці, у нашых супольных дамаганьнях. Каб мы ўсе маглі ведаць, як ідзе барацьба за лепшую долю Беларускага Народу, павінны чытаць сваю сялянскую газэту. „Сялянская Ніва“ шчыра і смела бароніць вашыя сялянскія інтарэсы, вашыя грамадскія і чалавечыя правы, якія на кожным кроку парушаюць то ўлады, то паны, то іншыя няпрошаныя госьці. Толькі чытаючы сваю газэту і асьведамляючыся аб тым, што робіцца ў нашых ворагах, што дзеецца ў сьвеце, можам спадзявацца, што надойдзе той час, калі мы самі будзем гаспадарыць на роднай зямлі.

Дык не пашкадуі і зл. ў месяц і пашлі яго ў рэдакцыю (адміністрацыю), за тое атрымаеш два разы ў тыдзень сваю газэту. Першыя пробныя нумары ў працягу аднаго месяца рэдакцыя высылае дарма!

Калі хочаш атрымаць пробныя нумары газэты то прысылай заяву такога зместу:

У Адміністрацыю „Сялянскае Нівы“ ў Вільні, Полацкая 4-7.

Ветліва прашу адміністрацыю „Сялянскае Нівы“ высылаць пробныя нумары Вашай газэты на такі адрэс:

Пашта . . . . .
Вёска . . . . .
Павет . . . . .

(—)
(подпісь).

Дня . . . . . 192 . г.

Па атрыманьні такой заявы адміністрацыя вышлець га эту.

Дык кожны хто ўмее чытаць сьпяшайся выпісаць сваю газэту „Сялян. Ніву“!

Беларускае жыццедца ў Латвіі.

Аб сталым кіраўніку Беларускага Аддзелу.

Беларускія арганізацыі звярнуліся да новага ўраду Латвіі з просьбай аб зацьверджанні на пасаду сталага кіраўніка Беларускага Аддзелу гр. У. Пігулеўскага, кандыдатура якога высоўвалася яшчэ пры старым урадзе, але ня была зацьверджана.

Беларускае пазычкава-ашчад. Т-ва ў Дзьвінску.

У Дзьвінску латгальскі акружны суд зацьвердзіў статут „Дзьвінскага Беларускага Пазычкава-Ашчаднага Т-ва“.

Гэтае Т-ва зьяўляецца першаю спробаю дзьвінскага беларускага грамадзянства згуртавацца на грунце эканамічнае самаарганізацыі і ўзаемадапамогі.

Шчыра вітаючы гэты першы крок Беларусаў Дзьвінску, жадаемо поўнага пасьпеху ў гэтай вельмі важнай для нас працы.

ЭМІЛЬ ЗОЛЯ.

ПАВОДКА.

(Пераклад з францускага Л. М.).

(Працяг).

V.

Асталася нас ня болей як пяцера на страсе. Вада пакінула нам толькі вузенькі пасак удоўж крэйкі. Адзін комін ужо знясло. Трэба было падняць і дзяржаць на нагах Вэроніку і Марылю, каб вада не мачыла іх. Нарэшце, прышлі яны да намяці, і мы яшчэ болей занепакоіліся колі пабачылі іх прамоклых, азяблых, у дрыгаде і з непэрастаным крыкам, што яны ня хочучь уміраць. Мы ўсупакоівалі іх, як малых дзяцей, кажучы што вась яны яшчэ не памерлі, што мы перашкодзім сьмерці забраць іх. Але яны ня верылі болі, зналі добра, што памруць. І кожны раз, калі гучэла, як хаўтурны звон слова „паміраць“, зубы іх ляскалі і страх кідаў адну адной на грудзі.

Прышоў канец. Згрузатаная вёска не паказавалася болей каля нас, апрача некалькіх сьцен. Толькі касьцёл высунуў сваю непарушаную званіцу, адкуль усьвях даносяў шэпт пакутнікаў (прытульнікаў). У ваддалі ракатала непамерная цёт водаў. Ня чуваць было ўжо болей абвалу дамоў, надобнага да жаротвы, якую

— Пётра! Пётра! крычэў я, баючыся яго зразумець.

Ён абярнуўся і сказаў мне супакойна: — Бывай здароў, Людвік.. Ты відзіш, гэтак для мяне задоўга. Так будзе вам месца.

І кінуўшы на самперад люльку, ён паліцаў і сам дадаючы:

— Добры вечар, мне ўжо досыць усяго. Болей ён не паказаўся. Быў плавец сярэдня. Відзячы наша знішчэнне і сьмерць усіх нашых, сэрца яго не дадзержыла і ён адцаўся, ня хочучы чакаць на сьмерць як мы ўсе. Другой гадзінай на раніцы зазванілі ў касьцёле. Ноч кончылася, гэта страшэнная ноч поўная ўжо страху і слёзаў. Мала памалу пад нашымі нагамі змянялася сухое месца; вада шумела, хвалькі гладзілі адна адну, гралі і папіхаліся. Цёт змянілася нанова, абломкі ішлі па правай староне вёскі, пльвучы павольна, усё роўна, бы вада даходзячы меры сваей паўнаты, засупакоілася, абняхалася і залілася.

Гаспард раптам сьцягнуў трэпкі і камізельку. І калі я запытаўся ў яго дык:

— Слухай, дядуля, кажа ён, я ўміраю ад пачаканья. Я не магу болей аставацца... Пазволь мне ўзяцца за работу, я ле выратую.

Ён гаварыў аб Вэроніцы. Я не хацеў перабіваць яго замеры. Ніколі ня меў ён столькі сілы каб мог дацягнуць маладую дзяўчыну да касьцёлу. Але ён не адступіў.

— Я ле люблю, я ле ўратую, паўтараў ён

3 жыцця пад Польшчай.

Новае міністэрства.

Польскі ўрад м. Пілсудскага пастанавіў уваскрэсіць зліквідаванае раней міністэрства пошты і тэлеграфу. Міністрам гэтага новага міністэрства мае быць палк. Медзінскі—пасол з „Вывалення“. Бачым, як у Польшчы робіцца ўсё шыварат навыварат; каб даць пілсудчыку пасаду міністра, робіцца новае міністэрства, на кошт усякага грамадзянства,

Праект уставы аб навабранцах.

Міністар вайсковых справаў Пілсудскі прыслаў у Соім праект уставы аб навабранцах на 1927 год.

Кража амуніцыі.

Ужо даўно ў Горадні моцна зацікаўлены кражай невядомымі асобамі амуніцыі з 29 паўка артылерыі. Кража зроблена вельмі спрытна. У таемны спосаб згінулі стрэльбы, вабоі, а таксама газавыя маскі. Відаць, што пажара была ў ночы.

НАВІНЫ.

— **Сабраньне Агдзелу Інстытуту.** У нядзелю 6 лютага адбудзецца сабраньне дэлегатаў Віленскага Агдзелу Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

— **Справаздача Гуртка Інстытуту ў Бараненічах, Брасл пав.** 1) Ад часу залеглізаваньня Гуртка адбылося 6 тэатральных прадстаўленьняў; 2) адкрылі бібліятэку і чытальню; 3) мае адкрыць бюро паданьняў і суполкавую малачарню; 4) па касавай кнізе на 1927 г. лічынца ў прыходах 71 зл. 85 гр., у расходах 56 зл. 26 гр., сальдо 15 зл. 59 гр.; 5) сапраўдніх сяброў гурток мае 13.

— **Новы часовы літоўскі камітэт у Вільні.** У прайшоўшую нядзелю 16 г. м. ў доме № 8, вул. сьв. Мікалая адбыліся выбары новага часовага літоўскага камітэту ў Вільні.

Паводытваваў на сабраньні кс. Кайкушціс. Справаздачу за прошлы 1926 год адчытаў прэзс камітэту д-р Альсёйка. Пасьля былі выбары, якія далі гэтакія рэзультаты: Сташыс, Ст. Юхневіч, кс. Раштутіс, Будрэвіч (усе Х. Д.), Карасіс і Взецкі.

— **Сабраньне т-ва ім. св. Казіміра.** 6 лютага г. г. у гадз. 5 у салі пры касьцёле св. Мікалая мае адбыцца гадовае агульнае сабраньне сяброў Літоўскага асьветнага т-ва ім. св. Казіміра. Парадак дзенны будзе гэтакі:

1) Справаздача ўраду і рэвізыйнай камісіі.
2) Выбары новых сяброў ураду, а таксама рэвізыйнай камісіі.
3) Вольныя праназыччкі.

— **Зламаньне касы ў Ляндварове.** У ночы з 14 на 15 б. м. незнаная асобнікі напалі на касу Надлясьніцтва Ляндвароўскага і забралі 9 тыс. зл.

— **Плямсты тыфус.** Горадзенскі санітарны адзел напаткаў чатыры заражэньні плямстым тыфусам на прадмесці гораду.

Я стаяў і маўчаў, тулячы да сваіх грудзяў Марылю. Тады яму выдалася, што папрэкаю яго эгоізм любоўні і ён стаў глумачыцца:
— Я вярнуся ўзяць Марылю, клянуся вам. Я знайду лодку, я з'арганізую якую-кольвек помач. Меіце надзею, дзядуля.

Не пакінуў на сабе нічога, апрача портак. І нечакаючы ў паўголаса скіраваўся са сваімі плянамі да Вэронікі. Тая не адбіралася, аддалася без найменшага супраціву, а перадусім ня мела яна страху. Маладая дзяўчына на кожнае яго сказ адказвала але, з нейкім ламешаньнем на твары. Нарэшце палажыўшы на сябе крыж, хоць ён і ня быў надта набожным, стаў ссувацца па страсе, цягнучы за сабой Вэроніку на вярочцы, якую прывязаў ей пад пахамі. Яна моцна закрычала, запляскала па вадзе, потым, задыхаўшыся паддалася.

— Мне гэтак лепей падабаецца, крычэў Гаспэрд. Цяпер, я за яе адказваю.

Выябрацеце сабе з якім непакоем сачыў я іх вачыма. На яснай вадзе я адрожніваў найменшы рух Гаспэрда. Ён прытрымліваў маладую дзяўчыну з помачай вярочкі, якую абматаў каля сваёй шыі, і гэтак яе нёс, ускінуўшы наўпол на свае правае плячо. Гэты цяжар нагнаўшы занураў яго калі-ні-калі, аднак ён ішоў наперад, плывучы з нечалавечай сілай. Я не мыліўся, пераплыў ён ужо быў трэць адлегласці, калі зачопіўся за абломак сьцяны, укрытай пад вадой. Удар быў гвалтоўны. Абое

Маленькі фэльтон.

Пісьмо да цёценкі.

Даражэнькая мая цёценка!...

Ужо па адным тым, што ў адзін дзень я атрымаў ад Вас аж 3 пісьмы, а 2 з іх на'т былі бяз марак — я адразу дагадаўся, што Вас нешта муча, што Вы штось абураны і пісалі свае пісьмы ў нэрвовым настрою...

Вы пытаецеся, як гэта магло здарыцца, што нашыя беларускія паслы на'т бяз ведама Соіму сталіся заарыштаванымі?!...

Цёценка даражэнькая! Ці Вы чытаеце газэты, ці не?!... І каб чыталі-б дый больш уважна, дык адразу Вам кінулася-б у вочы, што яны зусім не заарыштаваныя, а толькі „zatrzymane“... І то затрымлены на „górącym uczynku“ — Тарас на кватэры, Рачок у цягніку... а Маложын у ложку. Але ня думайце, даражэнькая, што калі іх затрымалі, дык яны і сядзяць тамака, дзе іх схавалі, бо сталася-б тое, што Тараса і Маложына прышлося-б увесь час трымаць у іхніх ложках, а Рачок увесь час сядзеў-бы ў цягніку, дый катаўся-б з Вільні ў Баранавічы, і з Баранавіч у Вільню...

А гэта-б усё выклікала-б не патрэбныя выдаткі і ўзмацненне паліцыі, бо прышлося-б ахоўваць двух ля ложка, трэцьцяга ў цягніку... Але, як у нас усюды „oszczędność“ на першым пляне (і ў Вас, даражэнькая цёценка, бо 2 пісьмы прыслалі бяз марак) дык і ўлады нашы дэлега гэтага „zatrzymanych“ адразу з „гарачага ўчынку“, дый... на Лукішкі... Праўда, што я, як і Вы цяперака, доўгі час ня ведаў дзе яны, бо самі разумеюцца — час гарачы, а як пракурор быў недзе выехаўшы, дык ні ў кога больш не даведаешся...

Вось, Вашае другое запытаньне на конта 10 тысячаў даляраў знайдзеныя у партфэлі Тараса, дык ведаеце, даражэнькая цёценка, і мяне паставіла ў тупік, і я надта шкадаваў, чаму гэта яны былі ў Тарасовым партфэлі, а ня ў мяне ў кішані... Тады-б... ого!... І я можа закаціў-бы тады „панімаеце-лі“, такі самы банкет на 30 персон, як „Беларуская Хатка“ ў дзень свайго адкрыцця...

Але цёценка даражэнькая!... Здаецца-ж Вы ўжо не маладыя.. здаецца жывіце ў дастатках... тое сёе маеце.. і толькі я адзіны ваш насьледнік, а такая зайздрасць да гэных даляраў... Тфу!... Дык вось наце! Не хацеў, пісаць, бо гэта як той казаў, сэкрэт, але каб гэтыя паршывыя даляры больш ня трывожылі Вас, дык змушаны сказаць Вам, што у партфэлі Тараса было знайдзена ўсяго наўсяга ня больш як нейкіх 65 зл. Тфу!... — Прадчуваю, што і Вы сьпльнюніцеся даведаўшы гэта і ізноў абурцеся і ізноў пачніце хадзіць па пакоі і, патрасваючы ў рукава газэтамі, накідвацца на кожнага з запытаньнем — ці праўда ўсё тое, што пішацца ў польскіх газетах...

Але-ж цёценка даражэнькая!... І гэта кажучь, што Вы кабета спрактыкаваная і „старажэньная“, а дагэтага часу ня ведаеце, што ў газетах не заўсёды ўсё тое праўда, што пішацца і што калі яны занадта шумяць, дык гэта, як кажа Ваш абшарнік: „каб чытачы больш цешыліся“.

Што-ж датычыцца паста Мяцеліцы, дык, даражэнькая цёценка, якраз тое, што Вы ў мяне пытаецеся, запытаўся і Маршалак у мі-

СЛУЖБА.

Ну, мой братка, цяжка жыць,
Цяжка жыць, паном служыць,
Ды і як яшчэ служыць,
Трэба усюды ўгадзіць;
А як трохі не ўгадзіў
Ды ня так яшчэ ступіў,
Пан тады равець як бык,
Як той чорт ці злы індэк.
І ўжо кару накладаець,
Работніка праганяець,
Як сабаку моцна злаіць,
Хоць рабіў ён цэлы год
Ды ня мае ані злот.

С. Кавалёнак.

Што дзеецца ў сьвеце?

3 Літвы.

З Коўна пішуць, у апошніх днях адбыўся тут зьезд таўцінінкаў, на якім меў прамову прэм'ер Вальдэмарас. Зробленыя зьездам рэзалюцыі выклікалі вялікае ўзрушэньне ў палітычных кругах. Гэныя рэзалюцыі дабіваюцца ўдзержкі ваеннага стану, падоўжэньня пасольскіх мандатаў да 5 гадоў, паменшэньня ліку паслоў у Соім да 35, а таксама правядзэньня выбараў прэзыдэнта торам галасаваньня выбарных, прыкладам Злучаных Штатаў Паўночнай Амэрыкі.

Намчатак згавораў дэлегацыяў латвійскай і эстонскай.

Пасьля трохдзельных згавораў дэлегацыя латвійская і эстонская на ўмовы ў справе мытнай вуніі (а'б'еднаньня) скончыла 16 г. студня сваю работу. У выніках паседжаньняў, якія трывалі гэтага дня 8 гадзін, дапята поўнага параўмення на ўсіх пунктах. Конфэрэнцыя прыняла праект трактату (дагавору), які будзе падпісаны пасьля зацьверджаньня яго праз абодва ўрады. Эстонская дэлегацыя 17 г. студня выехала ў Талін.

ністра і аказалася, што „гарачы ўчынак“ працягнуўся, аж за 24 гадзіны...

Як маюцца і як цяперака чуюць паня Антоні, Паўлюкевіч і іншыя Вашыя знаёмыя, дык гэта даражэнькая цёценка, як нябудзь ужо ў іншы раз... а цяперака бываеце здаровенькі... Пішыце і будзьце пэўны, што на ўсялякае Вашае запытаньне атрымаеце хуткі адказ, але калі ласка, бяз „oszczędności“, бо мне, як безработнаму аплачываць 40 грошаў даплаты за вашы пісьмы цяжка — за гэтыя грошы, якраз, меў-бы пачку „Ванды“...

Любячы Ваш племяш Пётра.

З аргіналам згодна.

Стары Хасень.

зніклі. Потым убачыў, як ён паказаўся адзін. Вярочка ма быць парвалася. Ён нырнуў два разы. Урэшце выплыў, выцягнуў Вэроніку і уськінуў яе сабе на хрыбет. Але ня меў вярочкі каб яе прывязаць і яна прыціскала яго яшчэ мацней. Аднак пасуваўся уперад. Я ўвесь калаціўся, калі бачыў як яны збліжаліся да касьцёла. Разам хацеў я закрычэць, скоры прыкмеціў, што з боку падплывалі калодкі. Але глядзеў я толькі расчыніўшы рот: штурхнула іх яшчэ раз і разняло, воды зацягнуліся.

Ад гэтага часу я стаяў аслупеўшы. Ува мне ўжо нічога не асталося, як толькі чужыцэ зьвера, што думае аб сваім ратунку. Калі вада збліжалася да мяне, я адуваўся далей. У гэтым аслупеўні а доўга слухаў сьмеху, не разважаючы аб тым, хто-бы мог сьмяяцца блізка мяне.

Дзень зьявіўся, паказалася вялікая сьветлая зара. Сьмех гучэў і далей. Абарачываючыся я знайшоў Марылю, якая проста стаяла ў сваёй мокрай адзежы. Гэта была яна, што сьмяялася. Ах! беднае, дарагое стварэньне, як была яна прыемна і прыгожа ў гэту часіну раніцы! Я відзеў як апусьцілася яна, каб набраць жменяй са шчэліны трохі вады, якой мыла сабе твар. Потым запляла свае прыгожыя румыя валасы, завязала іх на патыліцы. Ня было сумліву, рабіла яна свой тоалет, мусіць ей выдалася, што яна ў сваім маленькім пакоіку нядзеляй, калі прыемна гучыць зьвон. І яна

ўсё сьмяялася, сваім дзяцінным сьмехам, з яснымі вачамі, са шчаслівым тварам.

Я таксама пачаў сьмяяцца, як яна, абхоплены яе памяшаньнем. Страх зрабіў яе памяшанай і была гэта падзяка неба, бо моцна, выдалася, была яна абхопленай чыстай вясельнай зары.

Я не перашкаджаў ей спяшацца, нічога не зразумеўшы, паводзячы палёжку галавой. Яна ўсё ўхарошывалася. Потым, як ей выдалася, што ўжо можна выйсьці, яна запела сваім крышталовым голасам адну са сваіх набожных песняў. Але разам застанавілася, закрычала, усё роўна, як адказывала на голас, што яе зваў і ей адной быў чутны.

— Я іду! я іду!

Пачала зноў свой кантлік, сайшла па ўклону страхі, вайшла не зжыхнуўшыся ў ваду, якая полежку ўкрыла яе. Я ня мог утрымацца, каб ня засьмяяцца. Глядзеў я шчаслівым вокам на месца, дзе яна знікла.

Далей я сабе не прыпамінаю: Я быў саўсім адзін на страсе. Вада яшчэ паднялася. Адзін комін стаяў, і думаю, што я туды ўзбіраўся са ўсёй сілы, як зьвер, што ня хоча згіннуць. Потым нічога, нічога, нічога, чорная пропасць ніякасьць.

(Далей будзе).

ДА НАС ПІШУЦЬ.

На гадзіну па лыжцы.
(Ваўкавыскі пав.)

Цяпер у сувязі з новым пашырэннем Радавай Беларусі, ня ухадзячы ў тую ці іншую адэнка гэтага факту, хочацца толькі зазначыць, што гэтага пашырэння далёка неўдаволі, бо гэтакае пашырэнне, — гэта-ж лярарская доза, „на гадзіну па лыжцы“, ды што гэныя перыяды — гадзіну паўзуду чарапашінай ступою, бо цягнуцца амаль-што тры гады... Калі гэтакі і далей пойдзе, дык шмат вады уцяча, пакуль уся частка ўсходняй Беларусі дойдзе да поўнага аб'яднання!...

Неяк дзіўна! — два гады таму назад, Радавая Улада быццам і ня ведала, што Гомельшчына — Беларусь, а тут, як гром з неба — здарылася вялікая адкрыццё (ці не памог у гэтым Радавай Уладзе „Асснат?“ — Ассацыяцыя Натуралістэв—Самоучек!).

Тое, што Радавая Улада даведлася сёння, (бо не хацела раней ведаць), я дазнаў, з асабістых дасьледаў, яшчэ аж у 1920 годзе. Дык і зьвяртаюць Беларусі, шмат большы абшар яе роднае зямелькі, з яе „простым, тутэйшым“ народам.

Тагда, у 1920 годзе я вяртаўся на Бацькаўшчыну з глыбокае Расеі, а дзеля таго, што Радавы транспарт быў вельмі „спраўным“ стане — здарылася мне зрабіць пехатой 1.500 вёрст. Гэты смутны выпадок, прывёў мяне туды, дзе ляжыць натуральная граніца Беларусі, са ўсімі сваімі асаблівасцямі.

Ведаючы „добраю прыхільнасць“ пралетарскай дыктатуры да „самавызначэння“ народаў і, як мне здаецца, што гэтая дыктатура, па прычынах фізічных немагчымасяў, яшчэ не „дайшла“ да поўнага дасьледу: прыхаджу па падмогу, і паказваю, што ні ёсць—запраўдную Расейска-Беларускую мяжу. Ня буду пераконываць нікога, няхай гавораць факты!

У адзін ліпеневы дзень усё таго-ж 1920 году, быў я ў дарозе—паміж м. Сеўскам, Арлоўскае губ. і м. Ноўгарад-Сеўярскам, Чарнігаўскай губ. і вось, ня ведаючы існуючай сытуацыі, апынуўшыся ў адной вёсачцы — я зразу даўся дзіву, бо заўважыў там усё іншае, ужо адменнае ад папярэдняга. Руская мова зьнікла як дым, зьзявілася іншая вопратка, ня стала і чарназёму (яго зьмяніў пясчанік), і нават калей коннае язды стала вужэйшаю, так што прышлося перапраўляць вося на вазу, дзе былі мае пажыткі. Усё тое, што я пры гэтым заўважыў, надта зацікавіла мяне, дык і стаў я ляпей прыглядзецца да ўсяго тамашняга, а ў гэтых мэтах пачаў распытваць і сустрачнага і папярэдняга.

Разгаварыўшыся з жыхарамі я дазнаў, што гэта ўжо — Чарнігаўская губ., што іх далучылі да Украіны, але яны не Украінцы, а так „проста“, „тутэйшы“ народ, і што, іх мова — таксама простая мова, ды што тая ўкраінская мова, якую вучаць у школах, іх дзецям даецца вельмі цяжка.

І так ужо, гэтае „усё простае“ я чуў, аж да роднае вёскі на Ваўкавышчыне.

Вяручы пад увагу „простую“ і вопратку і мову, падобную ў 99% на тую, якую гавару я: ці трэба яшчэ, якіх небудзь, камэнтарыяў, каб прылажыць эмблему Беларусі на частку чарнігаўшчыны?

Відаць усё гэта не разумее, (бо ня хоча разумець), Радавая Улада, калі пасля таго, — адняўшы беларускую частку Чарнігаўшчыны ад Украіны, далучыла яе да Маскоўшчыны, мінаючы Беларусь.

Так што цяпер, усяму беларускаму народу, прыходзіцца змагацца, каб вярнуць сабе належнае... І на вялікі жаль, трэба змагацца з тым, хто адкрыў і „прызнаў“ самавызначэнне народаў!...

Ведаючы з уласных дасьледаў, што запраўдная Расейска-Беларуская мяжа, ляжыць там, дзе пачынаецца Сеўскі павет Арлоўскай губерні, гэтакае чарапашінае пашырэнне усходняй Беларусі — на трыгадовую гадзіну па лыжцы — ёсць ні што іншае: ігра ў жмуркі дыпыл у вочы.
Вінаград.

Беларускі спектакль у вёсцы Альхоўцы.

9-га студня ў нядзелю ў вёсцы Альхоўцы адбылася беларуская вечарына наладжаная аматарамі вёскі Малева. У Малеве не знайшлося адпаведнага будынку, дык напрасілі пустую хату ў грамадзяніна Новіка ў в. Альхоўцы. Альхоўка ад Малева ляжыць у адлегласці аднай вярсты.

На сцэне былі сыграны дзеве беларускія камедыі: „Чорт і Баба“ і „Міхалка“. Абедзеве камедыі адыграны былі добра. Відаць, што публіка асталася задаволена. Але вячком усяго Малеўскага вечара быў хор арганізаваны пад кіраўніцтвам грамадзяніна Паўла Смоліча.

Адсьпяваны былі на сцэні гэтакія песьні: „Саўка ды Грышка“, „Чаму-ж мне ня пець“, „Гарні, гарні бульбу з пецы“, „Каліна“ і „Ой ляцелі гусі...“ Пасля кожнае адсьпяваная песьні публіка з энтузіязмам пляскала ў ладушкі, крычала „біс“. Песьні беларускія я чуў са сцэны першы раз і можа дзеля гэтага яны на мяне зрабілі такое сільнае уражаньне. Хацелася б часцей быць на такіх вечарынках і слухаць родныя песьні.
Г.

Да чаго дзетак прывучаць: ці табакі курцы, ці газеты чытаць?

(Браслаўшчына).

У нас вялізарнасць сялян па вёсках — аналіфабэты. Яны ніякай увагі не зважаюць на сваіх дзетак — як яны смалюць табакі! Ня дбаюць таксама бацькі, каб іх дзеткі былі добра падвучаны. Прыклады гэтаму наступныя: Ведама, як я ёсць маладым, дык хаджу па вёсках на вечарыні і прыглядаюся ў кожнай вёсцы іхняй культуры. Будучы на вечарыні ў вёсцы Зазоны ўцяміў я, што калі дзевярай сталялі хлопчыкі па гадоў 10 і амаль чуць ня ўсе курылі папярсы. У аднаго я спытаўся: „Чаму ты гэтакі малы курыш папярсы?“, а ён ў адказ — „Тата пазволіў“. Далей я кажу: „Лепш купіў бы беларускую газету, або кніжачку, чымся гэтую атруту ўжываць“. На гэта я пачуў адказы з рогатам: „бацькі нас за газеты засьцебалі-бі!“

Другі раз я пайшоў ў Жвірблі на вечарынку. Моладзі поўная хата. Хлапцы і дзяўчаты дарослыя танцуюць, а калі дзевярай на кухох стаец старыкі з дзеткамі, прыглядаючыся да гуляючых (мо' іхны сын, або дачка выкручываецца аж спадеўшы). Адзін бацька з сынам 7-мі летнім стаіць ды і курыць, а пакурываючы папярсы крыху падаў сынку. Я, ўбачыўшы гэта, ня змаўчаў, ды і запытаўся старыка гэтага, каторы ад дыму быў закашляўшыся: „Да чаго сынка прывучаеш?!“. А ён ў адказ: „Мой бацька курыў, я куру і хачу каб і сын мой курыў“. Тады я на гэта кажу: „Ня добра рассудзіў! А я думаю лепш было-б каб за гэтыя грошы, што думам пусьціць выпісаў-бы газету“. Аж зарагатаў мой старык пачуўшы ад мяне гэтакую гутарку ды і кажа: „Што я мусі пан, ці які адвакат газеты чытаць?! Я без газет жыў і сын мой пражывець“. Далей ня стаў я ўжо гутарыць, бо віджу, што аж злуецца. Вось яшчэ факт у майі вёсцы, адзін бацька да паўсьмерці сек свайго сынка, што ён, будучы на кірмашу ў Браслаўі купіў ад газэтчыка газетку.

Разумны бацька ніколі так рабіць ня будзе, бо замест прывучаць дзетак да табакі будзе забараняць курцы, а возьме выпішыць для свайго дзятюка газетку, калі ён умець ўжо чытаць. І толькі гэтым парадкам твой сын распазнаець сьвет, а не ад табакі, каторай затручваюць сваё здароўе. Пара было-б ўжо зразумець, да чаго дзетак прывучаць: ці табакі курцы, ці газеты чытаць?!
Вядор Зарак.

Моладзь працуе.

(в. Цяцеркі, Браслаўскі пав.).

Наша моладзь вельмі шчыра ўзялася за працу ва ніве роднай культуры. Маём заложаны гурток Бел. Інст. Гасп. і Кул., чытаем газеты і кніжкі беларускія. Калі прыхаю на Калядныя Сьвяткі наш сусед М. Пецюкевіч, то мы зьвярнуліся да яго з просьбай, каб памог наладзіць вечарыну—спектакль... Ён-жа ахвотна памог нам, нават сам прыняў усе абавязкі на сябе ў пастаўленьні вечарыны. Навучыў нашу моладзь пяць некалькіх песьняў, дэкламацыяў і г. д. Вечарына адбылася на Новы Год у вёс. Барадзенічах у вялікім парахфіяльным доме. Пастаўлена была камэдыя „Пан Міністар“ Фр. Аляхновіча. Усе артысты-аматары вельмі добра згулялі свае ролі, але зусім па мастацку выканалі свае ролі М. Пецюкевіч — Міністра, Альжбета Пецюкевічанка — Марту і Яніна Пецюкевічанка — Любу. Пасля цяцерскага хор прапярэў некалькі беларускіх песьняў. Хор пярэў ня звычай добра, уся публіка вельмі захоплівалася беларускімі песьнямі. Пасля былі прадэкламаваны вершы: Купалы, Коласа, Леўчыка і Марвіча. Далей былі скокі да 1-ай гадз. Словам, вам, публіка страшэнна была задаволена. Пажадана было-б, каб і ў іншых вёсках моладзь пайшла дарогай цяцерскай моладзі.
Присутны.

СЯЛЯНЕ!

Аб усіх крыўдах, аб зьдзеках адміністрацыі і аб вярным жыцьці пішыце ў сваю газету „Сялянскую Ніву“.

З жыцьця Беларускага Студэнскага Сялянскага Саюзу у Празе.

7.I.1927. адбыўся агульны сход сяброў Беларускага Студэнскага Сялянскага Саюзу ў Празе. Перад пачаткам дзелавога зборкі была адным з сяброў у ўступным слове адзначана з прычыны 20-х угодкаў літаратурнае дзейнасьці Якуба Коласа, што Колас з'ўляецца не толькі мастаком у апісаньні сялянскага быту, але і сацыяльным ідэолягам сялянства. Далей было прынята пяць новых сяброў. Па заслуханьні дакладу старога прэздыдзёму, праца якога была схвалена, быў выбраны новы прэздыдзём на 1927 год.

НАШАЯ ПОШТА.

Урбановічу Т.: Анкеты патрэбны рэдакцыі на тое, каб мець матэр'ялы і апрацючыся на іх бараніць інтарэсаў сялян, дамагацца зямлі сялянству бяз выкупу, зьмяшчэння падаткаў і інш. На хутары трэба пераходзіць асыярожна, бо вельмі часта ня робіцца гэта так, як дакляроўвае земскі камісар. Газету пасылаем на пошту Дакудава.

Саўку М.: Можам прыслаць Вам гадавік „Сялянскае Нівы“, але ён каштуе 12 зл. Напішыце, якіх нумараў Вам не хапае.

Д—ну В.: Вершы атрымалі. Ня можам надрукаваць, бо ня зусім добра вытрыманы. Зьвярніце ўвагу на тых вершы, што друкуюцца ў „Сялянскай Ніве“.

Дасталі:

Ад: Аляхновіча Ів.—4 зл.
Ад: Чытовіча Івана, Кудэйкі Яз.—па 2 зл.
Ад: Пятроўскага А., Сынчука М., Шуліна Ів., Камароўскага Ігн., Марчыка Е., Саўчука А., Сарокі Б., Знахарчука М., Лейнтонка Б., Урбановіча А., Валицкага А.—па 1 зл.

БІРЖА.

Вільня, 18.I. 1927 г.

ВАЛЮТЫ:

Далары	8.97 1/2—8.96 1/4 зл.
Рублі зал. (10 р.)	47.75—47.60 „
ЗВОЖЖА, ЗЕМЛЯРОВ. І ІНШ. ПРАДУКТЫ:	
Жыта за 100 кг. (6 пуд.)	44.00—00.00 зл.
Авёс	35.00—36.00 „
Ячмень брав.	34.00—35.00 „
„ на кашу	32.00—33.00 „
Пшаніца	50.00—51.00 „
Бульба	7.50—8.00 „
Славіна тутэйшая I гат. 1 кг.	3.60—4.40 „
Масла несал. за 1 кг.	6.30—7.70 „
„ салён.	5.50—6.40 „
Яйкі за 1 дзес.	2.20—2.40 „

АБВЕСТКІ.

Палітычная эканомія.

Выйшла з друку і прадаецца ў кнігарнях ў Вільні

К Н І Ж К А :

Асновы Грамадзкай Гаспадаркі

А. ВІЛЬДЗЮКЕВІЧА.

Кніжка мае 180 старонак звычайнага фармату, складаецца з 4-х часьцінаў, мае 5 табліц і 3 рысункі (клішэ).

У кніжцы закрануты таксама навішныя гаспадарчыя пытаньні ў сувязі з сусьветнай вайной; адумслова апрацаваны адзёл аб гаспадарчых крызісах і падана скарочаная гісторыя навукі грамадзкае гаспадаркі.

Кожны вясковы інтэлігент, што працуе на грамадзкай або палітычнай ніве, павінен быць асьведамлены аб асновах эканомікі. Кніжка напісана, наколькі магчыма, у папулярным тоне і зьяўляецца даступнай для звычайнага інтэлігента.

Ц А Н А ў дробнай прадажы—3 зл. 20 гр., кнігарні атрымліваюць спуск на 25%.

Эканоміку можна выпісаць поштай па адрэсу:

1) Wilno, Zawalna 7, Кнігарня Т-ва „Пагоня“ або 2) Wilno, Ostrobramska 2, кнігарня Ст. Станкевіча.

Адрэс для загранічных заказаў: Wilno, Zawalna 7—8, А. Вільдзюкевічу.